

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Predništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljeni pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrto leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od čveterostopne petiti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

GORICA

Št. 52.

V Gorici, v soboto dne 2. julija 1910.

Leto XII.

Vspehi živinoreje?

Dandanes je živinoreja eden najboljših pripomočkov za povzdigo blagostanja po sestnikov in poljedelcev. To je vže davno spoznala naša deželna uprava in vlada. Zato sta pa obe obrnili svojo pozornost tej panogi kmetijstva.

Naša deželna uprava je skušala dvigniti živinorejo in zanimanje zanjo po predlogih praktičnih živinorejcev na različne načine. Sklenila je prirejati leto za letom živinske razstave v vseh večjih okrajih naše kronovine, razstave, katerim je bil namen zbuhati zanimanje za živinorejo ter dajati priliko živinorejcem, da si ogledajo najlepšo obdarovano živino ter stremijo za tem, da izredijo tej jednako.

Izdala je tudi zakon, ki je bil po Nj. Veličanstvu sankcioniran, za zboljšanje živinoreje, ki predpisuje občinam, da si morajo nakupiti primernih bikov v to svrhu.

Ker se je zdelo vladi, da ta zakon ne zadostuje v ta namen, dodala je deželna uprava po vladinih predlogih temu še posebne odredbe, po katerih se morajo uvesti v celi kronovini postaje za čistokrvne bike, kar se je tudi vže izpeljalo.

Skušnja je pa učila, da ljudstvo ne zna zbirati pravih telet za plemo. Zato so se dala živinorejcem tozadevna navodila ter se je vpeljavalo premiranje onih telet, ki odgovarjajo zahtevam teh navodil.

Znano je, da je za posestnika hud udarec, če mu pogine živinč. Da bi se temu odpomoglo, osnovala so se krajevne zavarovalnice za živino, od katerih so nekatere dobro vspevale, druge so le životarile nekaj let, a so potem zamrle, nekatere so bile pa vedno pasivne in so poginile.

Deželna uprava je kmalu sprevidela — in skušnje v drugih kronovinah so to potrdile — da ta način zavarovanja živine nima stalnega obstanka, zato je sklenila ustanoviti deželno zavarovalnico za živino, ki daje — kakor lahko razumljivo — večje poročtvo proti škodam na tem polju nego

privatne krajevne zavarovalnice. Dežela pri naša v to svrhu izdatne stroške, namreč vse upravne in polovico lečilnih in potnih stroškov v skupnem znesku nad 8000 K, in ima v svoji upravi dandanes nad 80 krajevnih podružnic. Ni dvoma, da bodo semkaj pristopile s časom vse druge privatne zavarovalnice ter da se ustanove povsod, kjer je to mogoče, nove krajevne podružnice. Obračun te deželne zavarovalnice kaže za l. 1909, t. j. od 1. oktobra 1908 do 30. septembra 1909 za vsa tri ozemlja stroškov 39.004 K, dohodkov pa le 38.052 K, torej je bilo stanje pasivnih zalogov koncem upravnega l. 1909 K 952, kar kaže, da zavarovalnica l. odst. zadostuje za sedaj zavarovalni potrebi.

Ne smemo in nočemo zamolčati, da sta se trudili poleg deželne in državne uprave tudi obe kmetijski društvi, slovensko in italijansko, da bi po svojih močeh in danih sredstvih pomagali dvigniti kmetijstvo v naši deželi v obče, torej tudi živinorejo. Pohvalno moramo tudi navesti, da sta storili obe kmetijski šoli toliko v zavodu kakor tudi zunaj njega s predavanji popolnoma svojo dolžnost.

Omeniti moramo pa tudi, da sta se vlada in deželna uprava podvizali, da bi prihiteli živinorejcem v pomoč povodom pomanjkanja krme, katero je zelo neugodno vplivalo na razvoj živinoreje v deželi.

A vkljub vsem tem naporom od vseh v to svrhu poklicanih činiteljev ne kaže živinoreja pri nas onih uspehov, katere bi morali pričakovati pri tolikih denarnih in drugih žrtvah. In kaj je temu krivo?

Zdi se, da so se zakleli vsi elementi proti živinorejskem napredku v naši deželi.

V prvi vrsti so uničile polovico živine, ki se je morala po silf gnati v mesnice, tri slabe letine za krmo, od katerih je bila jedna hujša od druge. Vrh tega so uničile na Krasu vso krmo, ki je preostajala suši, še kobilice, tako da je moralo revno kraško ljudstvo odvezati v hlevu skoro zadnji rep ter ga spraviti k mesarju. A tudi drugod so bile uničevalne posledice teh treh slabih letin

za pičo, ki so sledile druga za drugo, tako v naših gorah, kjer je živinoreja glavni vir dohodkov, kakor tudi po Vipavskem in v Brdih.

Kakor lahko umljivo, zelo neugodno je uplivala na napredek v živinoreji tudi bolezen, znana pod imenom grizasta vaginitis, kateri je posledica, da se krave ne obrezijo. Žal, da nima deželna uprava potrebnih pripomočkov in potrebnega osobja na razpolago, da bi zamogla zatreti bolezen in njene posledice. Sicer je pa storila tudi v tem oziru svojo dolžnost ter opozorila vlado na to nevarnost, ki preti uničiti živinorejo v deželi, ter jo pozvala, naj stori potrebne korake v od pomoč živinorejcem.

Poleg teh nezdod, ki so ovirale napredek v živinoreji, je bilo še drugih, pa bolj lokalnih, katerih pa nočemo tu navajati. Zelo škodljiva je nevednost. Navadno se pripeti, da romajo najlepša teleta v Gorico ali Trst v mesnico, dočim se redijo doma taka, ki nimajo pogojev, da bi postala iz njih lepa plemenska žival. Pokazalo se je na razstavah posebno pri bikih, da pomanjkuje v tem oziru ljudstvu pouka.

Mimogrede bodi omenjeno, da je celo štetje l. 1900 deloma krivo, če ne napredujemo in ne bomo tako napredovali na tem polju, kakor bi bilo želeli. Tačas je bilo namreč v deželi prav malo živine in ker razdeljuje sedaj vlada 7 milijonov kron med kronovine za povzdigo živinoreje po takozvanem „govejem ključu“, prišlo je na našo deželo le 40.000 K, kar je pač jako malo. Tudi letošnje štetje ne bo dalo ugodnih rezultatov na tem polju iz gori navedenih razlogov; a vkljub temu bi dobila dežela mnogo višje tozadevne prispevke, ako bi bilo letošnje štetje podlaga za razdelitev državne podpore za napredek v živinoreji med posamezne dežele.

Kakor iz tega razvidno, proti napredku v živinoreji delujejo različne sile ki so neodvisne od človeškega truda in ljudske skrbi; a ravno raditega se nadejamo, da se bo naša živinoreja krepko razvijala, ker se mora

boriti vže v mladosti z različnimi neprilikami. Kar se začetkom lahko pridobi, nima obstanka, to se navadno kasneje lahko popravi.

Deželna uprava mora pač podvojiti skrb in trud v provspah živinoreje v deželi.

Dopisi.

Iz Šempasa. — Dne 26. junija so imeli vipavski Orli lep manifestačni shod z veselico v Batujah. Ravno ta dan je pa imelo liberalno društvo na Vogrskem svojo klaverno veselico s plesom. Zbor šempaskih cerkvenih pevcev se ni udeležil veselice v Batujah, ampak šel je s svojim pevovodjem plesat na Vogrsko. Lepi cerkveni pevci to! Čuditi se je, da cerkveno predstojništvo k temu molči, da cerkveni pevci zahajajo na liberalne veselice. Nerazumljivo nam je tudi, da taki pevci, kateri tako pridno pohajajo na liberalne veselice in plese v okolici, se doma kažejo kot pobožne cerkvene pevce ter zahajajo v cerkev na pevski kor. So sicer tudi med njimi nekateri častne izjeme in se le čudimo, kako se nekateri naši moške in mladeniči morejo dati izrabljati v liberalne namene. Dobri farani se že dolgo pritožujejo proti temu, da ljudje, ki ob vsaki priliki govore proti veri, proti cerkvi in duhovščini, še vedno prepevajo v cerkvi! Ljudstvo se nad tem po vsej pravici škandalizuje. Farani odločno zahtevajo, da cerkveno predstojništvo stopi na noge in pomete liberalce s kora. Ne verujemo, da bi se v tako veliki fari ne moglo napraviti dobrega zbora iz cerkveno-mislečih mladeničev, ki bi bili vže po svojem značaju v spodbudo vernemu ljudstvu.

Iz devete dežele. — Pred kratkim smo čitali v nekem listu dopis iz naše dežele

Razstava slikarskih izdelkov na c. kr. ženskem učiteljišču.

Govoriti o pomenu takih razstav, bi bilo odveč. Toliko za gojenke same kot za občinstvo so take razstave važne. Gojenke dobe večje veselje do dela, se potem bolj poglobijo v svoje študije in tako slikajo vedno dovršenejša, zakaj vedó, da bodo njih izdelki prišli tudi drugim pred oči, ki jih ne poznajo kot osebe, ampak le po njih umotvorih. In to je važno, kajti pri nas je še vedno tista stara komedija, kjer igra oseba glavno ulogo in ne stvar. Stvarna ocena nam je skoro španska vas, gre se le zato ali je dotičnik moj prijatelj ali ni. V takih razstavah pa je toliko in toliko izdelkov, so sicer podpisani ali kedo naj pozna celo vrsto mladih umetnic, ki „so se potile in trudile.“ Zato hočem govoriti kot človek, ki si je ogledal razstavo, da bi videl nekaj lepega, estetičnega, ne da bi šel čitat — imena.

Da ni vse ene in iste vrednosti, je jasno. Precejšnji del razstave zavzemajo izdelki, ki nam kažejo prve korake risarske umetnosti. Perspektiva, senca, vse se po modelih. Koliko raznih načinov risarskih imamo, nam dokazuje v

vseh (menda 24) načinih narisanih strok fizola. Človek se mora kar čuditi; svinčnik, barve, oglje, kreda, na svili, na steklu itd. To si je treba ogledati, ker drugače se to ne da dopovedati.

Od navadnih risarskih prvencev preidimo k oljnatim slikam. Reči moram, da sem bil presenečen, kajti nekatere stvari, ki jih bom še pozneje natančneje omenil, so res izborne. Slika se po naravi, ali po dobrih originalih. In vso hvalo gosp. prof. Gwaizu, da si je izbral našo okolico v ta namen. Vsak čuteč človek mora priznati, da je res lepa in tupaťam so partije, kakor bi bile padle iz neba. Včasih tega niti ne opazimo, a na teh slikah vidimo, da je to res. In poleg tega se mlade umetnice priuče ljubiti svojo domovino, svoj rodni kraj, ker vidijo, da ni tako lepe na svetu. Tudi to je zasluga! Pred seboj imamo razne plotove, ceste čez polje, križe in hišice, mline in kozolce in vse je tako domače. Človek spozna št. Peter, spozna mlin na Vipavi, solkansko polje itd. in mehko mu postane pri srcu, kajti v nekaterih slikah leži res pravo umetniško razpoloženje. (Stimmung.) Krasne so tudi nekatere slike iz živalstva. Kako lepo je vse izdelano, kako pridejo ptice iz gozda in zadaj tam se vidijo vaške hišice in dim se vije proti nebu. — Nekateri gojenke so lahka in tako tudi ni mogoče dosti zahtevati. Ampak kar je, je dobro in

vidi se resno voljo. Pri splošnostih bi omenil še, da goji prof. Gwaiz na zavodu tudi modeliranje, kar je v večje razumevanje slikanja zelo važno. Naj omenim tu še nekatere posamezne izdelke, ki jih oko takoj opazi kot boljše vrste. N. pr. „Sloke“ ki predejo pod večer iz gozda, ali pa krasno „Žitno polje“ oboje izdelek g. Škarpa, kateri stoji g. Podreka s svojimi „Prepelicami“ častno ob strani. G. Molar se je poskušala že v portretu in razstavila poleg drugega prav dobro sliko „Vrani“. Iz narave sta uzeli svoje motive tudi gosp. Gosak U. („Žolna“) in pa gosp. Weber, katere „Učeni kos“, ki prepeva „na note“, ima poleg tega še humoristično struno. V drugi tehniki (popir kreda) je narisala gos. Zwölff prav čedno dve sovi, ki „stražita“ ob oknih prve dvorane. Jako lep je „Motiv iz Štanjela“ — gos. Hrast — in še drugi, ki jih vseh ne morem naštet.

Tihožitje zavzema precej veliko mesto v razstavi. Razumljivo je to, ker so bile ženske vedno ljubiteljice cvetja in podobnih stvari. Tako imajo lepe izdelke gos. De Marchi in Bresca. Krasno je „Sadje“, ki sta ga ubrali gosp. Perko in Podmenik; tudi gos. Hvala sme biti ponosna na svoje „Tihožitje“, kakor je izborna izdelano „Grozdje“ (g. Rozman). Prav dobro je komponirano prav umetniško začetno „Jutro v gozdu“, katero je razstavila gos. Mlekuš.

Opozoril sem le na nekatere najlepše in najvažnejše stvari, ker nimam namena razpravljati o tem na dolgo in široko, kar bi se dalo edino tam v razstavi sami. Skoro škoda je, da seni priredilo tam kako malo predavanje, kar bi bilo gotovo koristno.

Omeniti je treba tudi ves izborni aranžma in izreči pohvalo gos. prof. Gwaizu, ki je vso stvar priredil in uredil. Kajti ni vse eno ali slike visijo v tej ali oni svetlobi, ampak vsak umotvor zahteva svoj prostor. In da seje ta prireditev gos. profesorju izborna obnesla, o tem je bila sodba edina. Par stebel zelenja, slika ob oknu, zadaj druga, tretja in človek bi mislil, da je v kakem umetniškem paviljonu in ne v navadni učni sobi.

In še nekaj! Dve dolgi mizi preparatov in modelov smo videli razstavljenih. Človek bi mislil, da so šolski, a niso, ampak vsi so last gos. profesorja samega. Ako se kdo tako žrtvuje, tako potrudi, tedaj pač zasluži vse naše priznanje, priznanje svojih gojenk in njihovih voditeljev. Dal Bog, da bi mu prihodnje taka razstava, ki mu je letos vspela tako lepo, vspela še lepše. Človek je hvaležen, da dobi v tem znanem goriškem mrtvičanju in veseljenju vendar enkrat malo tega, kar se imenuje estetično umetniško delo. Gos. profesorju mu bo kot umetniku najraje plačilo. d. b.

o neki prevzetni in častiljni družini. Dolgo smo ugrabili, od kod in kako se je vgnjezdila v to nekdanjo vzgledno in kršansko družino ta nelep lastnost napuha in prevzetnosti. Konečno smo vendar dohnali, da je to povzročila lastna hčerka starišev zgor omenjene družine, ki je prišla pred kratkim iz tujine in to spako s seboj prinesla v neki škafliji polni z nekim prahom, katerega si omenjena hčerka po obrazu trosi v povečanje svoje lepote.

Očeta in mater, ki neumno mislita in šepavo vidita, je umetna lepota njene hčere tako očarala oziroma oslepila, da sta si mislila, da se ji ne najde para.

Ker ni torej po njenem mnenju že sama na sebi krasna, in ker ni že njeno pravo krstno ime dovolj lepo, ji je mati, kot okras njene lepote dodala še drugo ime, in sicer „metuljček“.

Ta „metuljček“ je pa moral čudne spomine prinesiti s seboj iz tujine, kajti nekih britkih zdihljajev ni hotelo biti dolgo časa konca ne kraja. Ko so mu pa ti čudni spomini spuhli iz glave, je metuljček koj postal ošaben in prevzetan, in začel je hrepeneti tudi po kaki časti. Ker je pa vedel, da v Orlovem društvu ni lahko priti do kake časti, ker društvo ima vse druge namene nego deliti svojim članom hinavsko čast, kakor to delajo liberalni „Sokoli“, zato je metuljček s privoljenjem svojih starišev pristopil k sokolskemu društvu, da si tam čast pridobi. Liberalni Sokoli imajo pa vedno v rezervnem zakladu čast za take kaline, zato so koj metuljčku čast načelnice Sokolic obljubili, seveda s pogojem, da pristopi cela družina v liberalni tabor, kar se je iz ljubezni do metuljčka tudi zgodilo.

Da postane pa omenjena družina podobna prave liberalne trdnjave, mislijo baje sedaj postaviti metuljčku kot načelnici „Sokolic“ še častno stražo. Vojaško puško je že te dni prinesel nekdo na dom častnice in jo tam pustil. Ali bodo „Sokoli“ ali „Sokolice“ to službo častne straže opravljali, tega se še ne ve. Mogoče pa jo bode neki učitelj sam opravljal.

Sedaj pa vprašamo mater in ne očeta omenjene družine, ker vemo, da oče mora tako plesati kakor mati godi: ali ve, da so njeni otroci, odkar so v sokolskem društvu, postali grozoviti bogokletci? Ali ve, da njuni otroci sovražijo in preklinjajo preč. duhovščino, brez da bi vedeli zakaj in zakoga in da se je njen sin pridušal, da če ima kot pes krepati, noče, da bi mu far prinesel na zadnjo uro sv. potnico? Ali ve, da bi njen sin rad dal 50 kron, da bi se mu sv. krst zbrisal i. t. d.? Nadalje, ali ve, da se njen metuljček med popoldansko službo božjo doma pri zrcalu lišpa in da hodi po končani službi božji plesati v takozvani „Salon“ z liberalnimi „Sokoli“ tje do pozne noči?

Ali ne premisli, da se bo vse to, kar ona sedaj mirno gleda in še celo podpira, prej ali slej hudo maščevalo, če ne že nad njo pa gotovo nad njenimi otroci, za kar bode morala dajati težak odgovor?

Politični pregled.

Državni zbor.

Včeraj je posl. zbornica nadaljevala razpravo o predlogih draginjskega odseka glede odložitve javnih del in ustanovitve zaklada za oskrbo stanovanj.

Trgovinski minister Weisskirchner je izjavil, da se predlogi odseka glede zaklada za ostala stanovanja tako razlikujejo od tozadavne vladne predloge, da je potrebno še enkrat odkazati jih odseku v svrhu predelovanja. Nato se je začelo razpravljati o nujnem predlogu posl. Smrška glede teksta novih rentnih titt.

Prihodnja seja bode v petek 8. t. m.

Jugoslovanska obstrukcija v proračunskem odseku.

Zastopniki jugoslovanskega visokošolskega kluba so izročili pred nekaj dnevi vladi sledeče zahteve: 1. Priznanje ugodnosti spričeval in diplom, pridobljenih na

discipline pravne in državne znanosti na češkem vseučilišču v Pragi in jagelonskem vseučilišču v Krakovu. 3. Garancija za ustanovitev jugoslovanskega vseučilišča v Ljubljani in sicer za enkrat pravne in bogoslovne fakultete v doglednem času, to je, v dobi petih in največ desetih let.

Glede predloge o italijanski pravni fakulteti zahteva jugoslovanski klub tako sestavo zakona, da bo poznejša preložitve fakultete v Primorje nemogoča.

V ponedeljek je ministerski predsednik Bienerth v navzočnosti naučnega ministra Stürghka sprejel posl. dr. Šusteršiča in dr. Ploja, ter jima pojasnil stališče vlade z ozirom na stavljene predloge. Baron Bienerth je rekel, da se mora predloga tičoča se italijanske fakultete sedaj brezpogojno sprejeti in da bi vlada z Jugoslavi glede njih visokošolskih zahtev bila pripravna še le tedaj razpravljati, ko bi prišlo na vrsto vprašanje glede definitivnega nameščenja italijanske pravne fakultete. Dr. Šusteršič in dr. Ploj sta vzela to vladino izjavo na znanje, katero sta potem prijavila jugoslovanskemu vseučiliškemu klubu. Ta pa je soglasno sklenil, da pričnejo Jugoslavi v proračunskem odseku takoj z obstrukcijo. In res je posl. Gostinčar v proračunskem odseku pričel v ponedeljek takoj z nadaljevanjem svojega v zadnji seji prekinjenega obstrukcijskega govora, s katerim je dosegel lep rekord, kajti govoril je 10 ur in pol ves čas o slovenskih šolskih zahtevah. Začel je ob 10. predp. in končal ob 8. in pol zvečer, to pa zaradi tega, ker mu je predsednik obljubil, da zaključi sejo, ako neha govoriti. Sicer bi bil govoril do 3. ure popoldne.

V četrtek je proračunski odsek nadaljeval razpravo. Govoril je tudi naučni minister grof Stürghk v prilog kompromisnega predloga. Govorili so še mnogi drugi govorniki, med njimi tudi posl. Vuković, ki je protestiral proti umešavanju inozemskih držav v notranje politične razmere.

Nato je pričel posl. Demšar s svojim obstrukcionističkim govorom, katerega pa ni dokončal.

Včeraj je posl. Demšar nadaljeval svoj govor, katerega je končal ob 7. uri zvečer in je uležil 33 resolucijskih predlogov. Za Demšarjem sta govorila še posl. Lewicki in Hrasky. Seja je bila ob 10. uri zaključena. Danes bode posl. Hrasky nadaljeval svoj govor.

Komunike „Jugoslovanskega parlamentarnega vseučiliškega kluba“.

Jugoslovanski parlamentarni vseučiliški klub je imel včeraj pod predsedstvom svojega staroste poslanca Povšeta sejo, v kateri je izrekel obžalovanje nad zadnjim odgovorom vlade in četkovim govorom naučnega ministra tembolj, ker vlada noče niti resno razpravljati o upravičenih visokošolskih zahtevah Jugoslovancov v trenutku, ko hoče ugoditi vseučiliškim zahtevam Italijanov, dasi je število Jugoslovancov v deželah in kraljevinah, zastopanih v državnem zboru, trikrat toliko, kot ono Italijanov, in Jugoslavi po geografski legi svojega ozemlja dajo državi znak velevlasti ter jo po svoji tradicionalni zvestobi tudi varujejo. Odklonilno stališče vlade je tembolj sovražno vplivalo, ker so Jugoslavi le v jako omejenem obsegu podali svoje zahteve. Iz taktičnih vzrokov tudi niso formulirali junktima med svojimi vseučiliškimi zahtevami in drugimi zahtevami ter so samo zahtevali, naj se v postavi določi, da je Primorska tudi v bodočnosti izključena kot sedež vseučilišča, vlada pa je šla tudi preko tega za narodnostne interese Jugoslovancov velevažnega postulata, dasi se je pogajala z drugimi strankami, katerih narodnostne razmere se niti od daleka ne dotikajo italijanskih zahtev. Jugoslavi ne morejo pripustiti, da bi se ta z jugoslovanskimi interesi ozko spojena vprašanja reševala preko njihovih glav, zato Jugoslovanski klub soglasno izreka svojim zastopnikom v proračunskem odseku na njihovem odločnem, požit-

Poslanec Vuković o vseučiliškem vprašanju.

Poslanec Vuković, ki je bil določen za drugega govornika „Saveza južnih Slavena“ v proračunskem odseku, je, kakor poroča „Kroatische Korrespondenz“, izjavil, da je italijansko vseučiliško vprašanje eminentno politično. Italijani imajo pri tem ta glavni namen, da spravijo univerzo v Trst, da tako ustvarijo politično središče za akcijo poitalijančevanja adrijskih dežel. Tega pa Jugoslavi ne morejo dopustiti, zakaj jadranske obrežne dežele pripadajo Jugoslovancem, kojih dolžnost je, da varujejo Jadransko morje in njega vzhodna obrežja ter na noben način ne pripustijo da se poitalijančijo. Jugoslavi morajo z vsemi silami, tudi z obstrukcijo, delati zoper uzakonjenje laških teženj, zakaj fakultetna predloga ima to veliko nevarnost v sebi, da Lahji dobe svoje univerzo v doglednem času res v Trstu.

Obstrukcija

ima pripravljenih razun 150 od Gostinčarja že stavljenih predlogov še 1600, kakor poročajo nemški listi! Obstrukcijo vodita dr. Korošec in Staniek, češki agrarec. Staniek ima n. pr. pripravljen predlog, da se mora v laški fakultetni predlog postaviti kraj, kam bo prišla laška fakulteta potem, ko bo na Dunaju prenehala in pa predlog, da se ustanovi pododsek za vsa aktualna vseučiliška vprašanja.

Krvavi izgredi v Lvovu. — Rusinsko vseučiliško vprašanje na vrhu.

Včeraj je prišlo v Lvovu do silovitih krvavih dijaških izgredov. Nad 400 rusinskih dijakov je dopoldne šlo proti univerzi, kjer so sklicali kljub prepovedi pedella zborovanje. Govornik je strastno napadel vlado, ki hoče dati Lahom univerzo, noče pa rešiti rusinskega vseučiliškega vprašanja. Rusinsko vseučiliško vprašanje je treba novo oživiti in rusinsko ljudstvo mora z vso odločnostjo zahtevati, da se ustanovi takoj rusinska univerza. Ko so se rusinski dijaki odpravljali iz univerze, so naleteli na mogočen policijski kordon in na poljske dijače, ki so se bili na vest, da zborujejo Rusini, tudi takoj zbrali. Prišlo je do spopadov med rusinskimi in poljskimi dijaki ter policijo in ekscesi so dosegli tak višek, da se je začelo naenkrak streljati iz revolverjev. Padlo je najmanj 60 strelcev; ena krogla je zadela teologa Adama Kocka, ki se je zgrudil in kmalu na to na transportu v bolnišnico umrl. Policija je potegnila sablje. Težko ranjenih je deset oseb, in sicer štirje poljski dijaki, tri rusinski dijaki in trije služabniki univerze. Ekscesi so tako narasli, da je prišla policiji na pomoč policija na konjih, naposled pa še vojaška asistenca. Policija in vojaštvo sta z vso energijo nastopila, dijače potisnila v vežo in nato so se začele aretacije. Državni pravdnik je takoj odredil zasliševanje. dijače so pa eskortirali na deželno sodišče. — Ko so se lvovski dogodki v zbornici zaznanili, je nastalo veliko razburjenje, ker bodo ti krvavi dogodki brezdvomno zelo vplivali na položaj.

Trije vladni porazi.

Vlada je doživela v terek tri poraze in sicer prvega v finančnem odseku, katerega so omogočili Poljaki s tem, da je eden glasoval z desnico, dočim so se drugi odstranili.

Tako je bil z 11 proti 10 glasovom sprejet predlog o novih davkih. Drugi poraz je doživela v odseku za reformo poslovnika, ki je bil neskladen radi odstranitve članov „Slov. enote“, a tretjega v gosposki zbornici, kjer sta jo oestro napadala imenom levica Grabmayer in imenom desnica grof Thun. —

Predsednik bosanskega deželnega zbora umrl.

V četrtek popoldne je umrl predsednik bosansko-hercegovskega dežel-

Novi predsednik ogrske-zbornice.

V četrtkovni seji poslanske zbornice je bil izvoljen predsednikom posl. Berzeviczy. Zanj je glasovalo 211 poslancev. Grof Appony je dobil 78 glasov.

Darovi.

Za „Šolski dom“

je došlo našemu upravništvu: Preč. g. Fran Stepančič, ekonom v semenišču 20 K; Podčavnar 10 K (5 za „Alojzije-višče“ in 5 K za „Sirotišče“.)

Srčna hvala!

Za zasebno slov. gimnazijo v Gorici

je došlo našemu upravništvu: Podčavnar 30 K.

Bog živi!

Domače in razne vesti.

P. n. Dr. Aleksij Raf. Rojec, zdravnik in bivši deželni poslanec, se mudi od 19. t. m. naprej na letovišču v Bohinjski Bistrici.

Pohitite na slovenske gore in hribe dne 4. julija prižigat kresove. Slovenski možje in mladeniči, dne 4. julija prihodnji ponedeljek ob 9. uri zvečer zažgite po celi slovenski domovini plameteče kresove na čast sv. Cirilu in Metodu. Naj se sveti vsa domovina v svetli luči naše ljubezni do sv. blagovestnikov!

Resna beseda „Edinosti“. Skrajni čas bi bil, da bi se „Edinost“ v napadanju našega lista posluževala nekaj več objektivnosti in poštenosti. Brez vo-deče misli in vedno omenjajoča neko našo notico, o kateri vsebini njena „publika“ niti podučena ni, psuje in ruje proti našemu listu in poznavalcu vsebine naše notice se nehote usiljuje utis, da pisatelj onih vrst one notice v „Gorici“ niti čital ni. V zadnji naši številki smo pozvali „Edinost“, naj poštenosti na ljubo ponatisne ono našo notico, da bodo njeni čitatelji, ki „Gorice“ ne čitajo in so torej podvrženi sugestiji „Edinostine“ škodoželjne fantazije, vedeli, zakaj se pravzaprav gre. „Edinost“ se je na ta poziv v včerajšnji izdaji odrezala s sledečim lakoničnim (ker kratkim) odgovorom: „Vendar smo pripravljene takoj odzvati se njenemu pozivu, čim se „Gorica“ obveže, da tudi ona ponatisne naše poročilo!“ Na to ne moremo drugače, kot pomilovalno kimati z glavjo. Ne vemo, ali je to izrodek hudobije, ali neumnosti. Ali hoče „Edinost“ tudi sedaj nastaviti primero o Harlekinu in Fakanapi? Žalostno! Povejte rajši zakaj ste nas v nedeljski številki tako grdo, ja barbar-sko napadali, navedite v vašem napadu tudi besede, stavke, notice itd., ki vam dajo povod k taki nedostojni (ker neopravičeni) pisavi, ali pa kar očitno in naravnost povejte skrivne nagone, ki vas silijo na tako nizko moralčno stopinjo!

Mera je polna, in ura bje dnajst. — Tako naslovljen je prinesla četrtkova „Edinost“ dopis iz Gorice v zadevi slovenske neudeležbe pri nedeljski državnozborni volitvi v našem mestu. Iz Gorice? Če je to res, in ni dopisnik kak „Edinostin“ najemnik, potem mora biti pravi izpeljanček, ki je šele pred kratkim zapustil politično gnezdo, in kateri barva stvari tako kakor jih vidijo njegove mladiške nemerodajne oči. Ako je pa naopak, no, potem je izrekel „Edinostini“ goriški politiki hudo obsodbo. Dvanajsta ura?! Kako neki? Saj hodi dr. Gregorin že nekaj let kurirat goriško politiko. In s svojim kuriranjem da jo je privedel tako daleč, da ji po sodbi dopisnikov bje dvanajsta ura!! In če je dopisnik izrekel premiso, naj izreče še zaključek: Gospod dohtar! političnih šušmarjev goriški Slovenci ne potrebujejo, saj so se enega domačega (dr. Frankota) komaj odkrižali.

Da bi opuščenje udeležbe na nedeljski

mного nujnejših potreb. Naj imenujemo le potrebo ustanovitve nekaterih otroških vrtcev, na primer na Blanči, pri Barki itd. Našo S. L. S. bojkotujejo „Edinostini“ goriški somišljeniki na šolskem polju, denar, katerega nam očetgujejo, pošiljajo v Ljubljano, in Lah nam še vedno iznaručujejo velik del naše dece. Tu, tu naj „Edinost“ zastavi svoj alarm!!

In če se je „Edinosti“ zdela tolike važnosti udeležba na nedeljski volitvi, zakaj ni storil svoje dolžnosti dr. Gregorin, ki se nam že leta usiljuje za pomirovatelja narodnega boja? On je imel priti v Gorico sklicati voditelje obeh strank ter pričeti že enkrat s pomirovanjem, katero nam je že l. 1907 v Sezani napovedal. Kaj stoče in joče „Ed.“ nad „zastrupljenim razmerjem med voditelji obeh strank“ kot m. v. z. nad raztrganim mehkom?! „Ljudstvo si želi tržaskih razmer in tržskega dela“ piše „Edinost“, to je ista „Edinost“, ki ima dve srci, in katere goriško „srce“ ne čuti drugega nego srd, sovraštvo, razdor, hujskanje in šuntanje!! Med ljudstvom je začelo precej vreti, ljudstvo spoznava bolj in bolj, kako je surovi prepir med strankama kriv, da ne napredujemo, piše „Edinost“, in mi dostavljamo: kriv je v prvi vrsti oni, ki ta prepir v novjšem času najbolj neti, in ta oni je „Edinost“. „Edinost“ naj začne torej s tožbami pri sebi!

Povedali smo že, kako je prišlo, da se nismo Slovenci udeležili nedeljske volitve. Pri tem ostanemo. Če „Edinost“ sebe ne vidi, naj so obrne s svojimi nauki na „Sočo“! Mi ne sprejmemo od nje nobene nauka!

Če ima res kak hip tudi dober namen, nam Goričanom pomagati, ji mi niti tega ne moremo verjeti, kajti dokazali smo ji že na stotine slučajev zlovolje. In če nam defenziva ne prinese kaj kmalu miru pred njo, posežemo pa po ofenzivi. Tudi mi znamo pisati kako med ljudstvom okoli „Edinosti“ vre. Mera je polna, ura bije dvanaest!

Ljubite resnico! — Kdo bi se poseben vznemirjal, ako čita po liberalnem in brezverskem časopisu kako laž, sumničenje ali obrekovanje; saj je to v njihovem programu. Nasprotno pa si štejejo katoliški časnikarji in dopisniki v sveto dolžnost, da se vedno trdno oklepajo resnice, ki je temelj krščanskega mišljenja. Če se torej katoliški časopis glede resnicoljubnosti pregreši, gotovo ne bo nikdo zameril, če se ga opomni.

„Slovenec“, naše prvo katoliško glasilo, je v svoji 137. številki poročal o sokolski župi v Gorici. Trdi, da so pri sokolski slavnosti v Št. Petru dne 19. junija telovadili kot naraščaj večina otroci „Šolskega Doma“, — dasi je šolska oblast prepovedala šolskim otrokom udeležbo pri telovadbi.

Zavoljo ljubega miru smo mislili molčati na to neresnično poročilo; ker so pa nekateri gospodje, zanašajoč se na resnicoljubnost „Slovenčevega“ dopisnika začeli slabo soditi o „Šolskem Domu“, se nam zdi potrebno, da stvar pojasnimo.

Vsakdo mora priznati, da ni tako lahka vzgoja učencev, ki so otroci starišev zelo različnega mišljenja. Tudi se ne more zahtevati, da bi bilo šolsko vodstvo za vse odgovorno, kar se zgodi izven šole. Kar se pa tiče telovadbe pri „Sokolih“, je „Šolski Dom“ vedno zabranjeval učencem udeležbo, ker je proti šolskim predpisom, udeleževati se društev.

Res je sicer, da so se nekateri učenci in učenke udeležili telovadbe pri sokolski slavnosti, toda teh ni bilo niti ena petina onih 112 ki so nastopili. Ena petina pa vendar ni večina. In še ti so bili kaznovani, kakor je prav.

Sicer pa vemo, kam meri dopisnik s tem neresničnim dopisom. Ni dovolj, da nas napadajo liberalci, še oni, ki se ponašajo s

svojim katoliškim mišljenjem se čutijo poklicane, razdirati, kar se je z mnogim trudom doseglo.

Šolska veselica društva Šolski Dom imela je lep gmoten uspeh. Dne 25. junija je bilo dohodkov K 150-70, dne 26. junija pa 220-75, skupaj K 371-45. Vstopnino so preplačali ali poslali poleg neimenovanih g. B. Poniž K 3, gospa dr. Stepančiča, svetnikova K 3, Dr. Pavlica K 3, Svit. Dugar K 3, Dr. Stepančič K 2, gospa Fonova K 2, dr. R. Gruntar K 2, Poveraj Martin K 2, dr. Fr. Žigon K 1, šol. svetnik Križnič K 1, Ant. Češut K 1. — Bog živi!

Sklep šolskega leta na zavodih „Šolskega Doma“. — Dne 5. t. m. se sklene šolsko leto na zavodih „Šolskega Doma“. Ob 8. uri zjutraj bode sv. maša v cerkvi sv. Ignacija. Tudi letos bodo razstavljena ročna dela in risarije učenek dekliške obrtne šole in ljudskih šol. Danes razstavljajo ggč. učiteljice ročna dela vseh razredov in risarije višjih razredov. Kolikor je do sedaj razvidno, bode razstava prav lepa, pa tudi poučljiva. Posebno bodo zanimali izdelki učenek dekliške obrtne šole. Z ozirom na to, da bode razstava vsakemu brezplačno dostopna v nedeljo in v ponedeljek od 8. do 12. pa od 3.—6. popoldne, se toplo priporoča, da si jo vsakdo ogleda ter se prepriča o lepem napredku in razvitku slovenskega šolstva v Gorici.

Zasebno realno gimnazijo ustanovijo Italijani v Rivi na Tirolskem.

Na c. k. slovenski gimnazijski pripravljalnici v Gorici se začne šolsko leto 1910/11 dne 11. septembra. Učenci se 9. septembra z očetom ali namestnikom zglasijo pri vodstvu ter prinesejo s seboj krstni list, šolsko in zdravniškovo izpričevalo, ubogi tudi ubožni list v dokaz, da niso manj stari kot deset pa tudi ne več kot trinajst let, da so popolnoma zdravi in da so potrebni in vredni oproščeni biti učnine, katere je za vsako polletje po deset kron. Prednost imajo tisti učenci, ki doma na deželi, kjer stanujejo, nimajo nobene priloženosti, naučiti se nemščine, pa tudi veronauka, slovenščine, računstva in lepomisja ne znajo zadosti za gimnazijo in realko. Učenci c. k. slovenske gimnazijske pripravljalnice v Gorici se na gimnaziji in na realki vsprejemajo brez vsprejemne izkušnje. — Fr. Orešec, c. k. profesor in vodja.

Zrelostni izpiti na slovenskem moškem učiteljski v Gorici končujejo danes zvečer. Izpit, kakor se da soditi, je napravilo 18 dijakov, dva sta padla za eno leto, dva za dva meseca. V prihodnji številki prinesemo imena.

Ustmena matura na gimnaziji. — V četrtek je začela na gimnaziji ustmena matura. Do danes dopoldne so napravili maturo sledeči: Albisser Jožef iz Gorice, Angeli Fr. iz Kormina, Ballaben Izidor iz Brume, Brezigar Friderik iz Doberdoba, Brumen Anton iz Nabrežine, Butkovič P. iz Sovodenj, Camisig Marij iz Gorice (z odliko), Cavagna Klavdij iz Gorice, Chersich Gvidon iz Čresa, Corbato Jožef iz Gradeža, Fillak Jurij iz Sačileta, Fon Jožef iz Spenice (z odliko), Forčesin Ivan iz Gorice, Fortunat Egicij iz Aleksandrije, pl. Gironcoli Franc iz Gorice, Grusovin Ivan iz Gorice, Jug Jožef iz Gorice, Kodrič Ivan iz Trsta, Trije so padli za šest mesecev.

Vladne stranke in obstrukcija. Včeraj so se načelniki vladnih strank in baron Bienerth dogovorili, da hočejo vse poskusiti, da obstrukcijo premagajo. Zato je domenjeno, da bode današnja seja proračunskega odseka trajala ves dan celo noč in če je treba

tudi jutre. Tako piše današnja „Tagespost“.

Mestni svet goriški. V četrtek je imel goriški mestni svet sejo, v kateri je župan Bombig naznanil odstop mestnega svetovalca Battistig-a; imenovala se je deputacija, ki bi na g. Battistig-a vplivala, naj prekliče demisijo. Potem sta bila izvoljena dr. Viktor Cescutti prvim in dr. Ahil Venier drugim podžupanom.

Kuhinjska šola v Gorici se zatvori dne 10. julija, rakar še enkrat opozarjamo gg. goste. Kdaj se spet otvori, nanznamo.

Prošnje za vsprejem v slov. „Alojzjevišče“ je treba vložiti vsaj do 20. julija. Potrebne priloge: 1. krstni list; 2. spričevali zadnjih dveh semestrov; 3. zdravniško spričevalo za šolsko rabo; 4. ubožni list; 5. spričevalo duhovnega pastirja oziroma kateheta. Prosilci naj naslovijo svoje prošnje samo na odbor Slov. „Alojzjevišča“ v Gorici, ul. Ponte Isonzo 7, prošnji naj priložijo znamko od 20 v za eventualno povrnitev spisov.

Zrakoplovstvo. — Kakor je bilo uže naznanjeno imela sta vzleteti zrakoplovca koroška inženirja Zaplatnik in Heim uže minulo nedeljo na Velikih Rojaj. Ker pa je celi dan pihal močan veter, se je določil dan za vzlet praznik sv. Petra in Pavla. Uže v zgodnjih popoldanskih urah se je začela nepregledna množica ljudstva pomikati proti Velikim Rojam in do 4 in pol ure popoldne je bilo zbranih na Velikih Rojaj in okoli njih do 15.000 oseb. Množica je nestrpno čakala, kedaj se prikaže ideča zastava, znamenje, da se vzlet prične. Bilo je uže skoro 6 ur, ko se ni še noben zrakoplovec v zrak dvignil. Kmalu potem pa je eden inženirjev zasedel letalni stroj Wrightovega sistema in nakrat se je dvignil od tal ter mirno plul kakih 40 metrov nad zemljo. Množica je očarana zrla ta prizor ter navdušeno ploskala, pozdravljala inženirja v višavi z robci in s klobuki. A v zraku je ostal le malo časa, dobri dve minuti, potem pa se spustil na zemljo, kajti stroj se mu je nekaj pokvaril. V tem času pa je drug inženir pripravljaj drug letalni stroj, ki se je tudi dvignil od tal a le kakih 10 metrov. Po zraku je plul le malo časa, dobro minuto, potem se je spustil na zemljo, kajti tudi ta letalni stroj se je nekaj pokvaril. Okoli 7. ure je poskušal srečo s svojim aeroplanom Bleriotovega sistema g. Rusjan, a sreča tudi takrat mu ni bila mila. Parkrat se je hudo zagnal po Velikih rojaj, vzdignil se je res par metrov od tal, a se kmalu spet spustil na zemljo, kar je napravilo med nestrpno množico sila mučen utis. Bilo je uže pol 8. zvečer in ljudstvo je začelo zapuščati Velike Roje. Ob tri četrt na 8. uro pa se je eden inženirjev spet vzdignil v zrak med splošno pozornostjo množice. Takrat pa je zrakoplovec triumfal. Plul je gotovo 100 metrov v višavi. Mirno je vodil letalni stroj nad Velikimi Rojami. Napravil je kakih 8 krogov. V zraku je ostal 16 minut. Množica mu je prirejaj navdušene ovacije. V tem času pa so tudi drugi letalni stroj popravili in videli smo pluti po zraku dva letalna stroja. Krasen, nepozaben prizor se je nudil gledalcem. Po 8. uri je bilo letanje končano. Omenjeno bodi, da sta prišla iz Trsta po južni železnici dva posebna vlaka, natlačena Tržančanov. Vlaka sta se ustavila na Velikih Rojaj. Tudi zabavni vlak, ki prihaja v Gorico ob 4. in pol se je ustavil na Velikih Rojaj. Cenilo se je, da so trije vlaki pripeljali iz Trsta nad 2500 izletnikov. — Pri vzletu je sviraj vojaška godba, okoli Velikih roj pa so bili postavljeni šotori, v katerih so točili pivo. — Vstopnina na Velike Roje je bila 1 K, na tribuno 40 K. Tribuna pa je bila le malo

zasedena. — Med 8 in pol in 9. uro sta posebna vlaka odpeljaj tržasko izletnike.

Protestni shod. — V nedeljo 10. t. m. ob 3. uri popoldne se bo višil v dvorani hotela „Angelo d'oro“ shod veleposestnikov iz Furlanije in iz Brd, na katerem se bode protestiraj proti započeti akciji za izboljšanje kolonskih razmer. Med sklicatelji shoda je tudi znani naprednjak Franc Kocjančič iz Podgore.

Odperti lekarni. Od 3. do 10. t. m. bodeta odperti ob nedeljah in praznikih popoldan in bodeta imeli ponočno službo lekarni: Gironcoli-Gliubich.

Tombola v Sovodnjah se je preložaj na dan 10. julija. Torej se ne bo vršaj jutri, kakor naznanjeno.

Vlak glavo odrezaj. — 40-letni Alojzij Kozmina, županov brat iz Gorjanskega, je v četrtek zvečer hodil gor in dol ob železniškem tiru med vasjo Prosek in žel. kolodvorom v Nabrežini. Kar pridrdra brzovlak in Kozmina se par metrov pred njim hladnodušno vrže na tir tako, da so mu kolesa ločaj glavo od trupla. Strojevodja je sicer takoj zavoril, ali bilo je zastoj. Potem ko so pobrali truplo in glavo, je vlak nadaljeval svojo pot.

Delavska zmaga v Trstu. — Uprava tržasko mestne plinarne se je dogovoraj s kranjsko industrialno družbo, da ji bo ta dobavljaj iz svojih plavžev v Škednju za dobo petih oziroma desetih let vsako leto po deset milijonov kubičnih metrov plina. Ko bi prišlo do uresničenja te pogodbe bilo bi vrženih na cesto okoli 300 delavcev iz mestne plinarne.

V četrtek zvečer je bila seja mestnega sveta, katere glavna točka dnevnega reda je bila pogodba med mestno plinarno in kranjsko industrijsko družbo. Istočasno pa je združeno delavstvo tržasko mestne plinarne in plavžev kranjske industrijske družbe imelo protestni shod proti nameravani pogodbi. Shoda se je udeležaj 600 delavcev. Sprejaj se je ostraj resolucija ki bi jo 5 članov broječa delavska deputacija izročaj istočasno zborujočemu mestnemu svetu. To je imelo pa za posledico, da je v mestnem svetu župan odstavil od dnevnega reda točko o tej pogodbi, od katere bi imela kranjska industrijska družba pol milijona čistega dobička, a bi obenem spravaj več sto delavskih družin ob kruh.

Velika železniška nesreča v Bohinjski Bistrici. — Več oseb ranjenih. — Nedejski osebni jutranji vlak iz Trsta številka 12 je trčil na postaji Boh. Bistrica v tovrni vlak št. 87. Lahko ranjenih je več oseb! Pet tovrnih voz je razbitih. Nesreča je nastaj, ker ni bil pravilno postavljen mejnjalnik.

Razstava v Kopru. — Včeraj je prišlo s parnikom „Novi“ 300 Pirančanov in Umažanov si ogledati kopersko razstavo. Ko so ob 9. uri zvečer odhajaj, so klicaj „Abbasso i croati“ in „Evviva Italia“. Peli so poleg tega „Marameo“ in Emanuelovo himno.

Novo društvo. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravaj novega društva „Tiskovno društvo“ s sedežem v Pazinu.

Ivan vitez Trnski umrj. — 30. m. m. je v Zagrebu umrj zadnji ilirec, veliki hrvaški pesnik Ivan vitez Trnski, star 91 let. Njegove so pesmi: „Oj banovci“, „Ljubimo te naša diko“, „Oj jesenske duge noči“.

Umor sredi dneva na javni cesti. V torek ob 1. uri in pol popoldne je

V manufakturni trgovini TEOĐ. HRIBAR prej „Krojaška zadruga“

se vdobi najboljše platno in bombaževino za perilo.

51letni Giurovich Filip iz Zadra na ulici Caserma iz maščevanja z nožem zabo del 51 letnega Cherina Avgusta iz Trsta. Prenesli so ranjenca v bolnišnico, kjer je malo minut po prihodu umrl. Giurovich-a pa so aretirali. Giurovich je bil poprej poštni oficijal, a potem tehtar v prosti luki. Cherin pa je bil glavni tehtar istotam in ta je po izpovedbi Giurovicha zakrivil, da so Giurovicha odpustili, in da je bil že 6 mesecev brez službe. Zato se je pa nad Cherinom maščeval.

Kres na Nanosu. — Na Nanosu (Pleši), na prostoru, kjer bo stala planinska koča, bo plamtel dne 4. julija t. l. zvečer velikanski kres. Slovenski možje in mladeniči, preskrbite 4. julija po vseh naših hribih in gorah plamteče kresove!

Škoda po povodnji na Ogrskem. Uradno se je konstatiralo, da je pri zadnji povodnji pri Brassu v Lzorongi-jevem okrožju našlo 193 oseb smrti 22 mrtičev še niso našli. Hiše in vasi, ki jih je voda popolnoma uničila, se bodo zidale na vzvišenih mestih.

Izgubljeno in najdeno. Izgubil se je bankovec 10 K, nadalje trije denarni možnjčki s 14, 50 in 154 K.

26. m. m. se je izgubila škatlja za tobak iz tulskega srebra z napisom „R. B.“ Kdor bi našel in vrnil škatljo, dobi 20 K. —

Našlo se je: 1 solčnik, 1 bluza, 1 denarna svota, 1 zlat prstan. Stvari so pri policiji.

Drobfinice.

Patrono si v ustih zažgal. Jožef Krapš, bivši rudar v Idriji, sedaj neznan kje bivajoč v Nemčiji, je pred okoli osmimi leti dal Ivanu Otrinu, sedaj vpokojenemu rudarju v Idriji tri vojaške patrone. Dne 24. t. m. se ga je Otrin pošteno nalezal in v svoji razburjenosti je utaknil vojaško patrono v usta in jo zažgal. Ker si je prizadejal smrtno nevarno požarščko, prepeljali so ga v ljubljansko deželno bolnico.

Zeppelin VII. uničen. Zeppelinov zrakoplov za vožnjo s potniki „Deutschland“ je vihar zanesel v Teutoburškem gozdu na drevesa. Eno drevo je prodrlo ladijo za potnike, drugo je prodrlo ovoj. Zrakoplov je uničen in ni misliti, da bi ga mogli popraviti. Monter Hohenstein je težko ranjen.

Oklic.

Daje se na splošno znanje, da se hoče poročiti: samski fotograf **Engelbert Gorjup**, katoličan, rojen 2. septembra 1877 v Gorenji Vrtojbi, okraj Gorica v Avstriji, stanujoč v Wimpfen am Berge, okrožje Heppenheim (Hessensko), sin delavca Luke Gorjup in njegovo zakonske žene Katarine, rojene Saver, ki sta umrla in sta nazadnje stanovala v Gorici, s samsko hišno **Jero Meze**, katoličanko, rojeno dne 9. marca 1877 v Zaplani, okraj Logatec v Avstriji, hčerjo umrlega železniskega delavca Matije Meze, nazadnje stanujočega v Zaplani in njegove zakonske žene Marije, rojene Pournik, stanujoče v Zaplani. —

Oklicati se imata v občinah Wimpfen am Berg in v Gorici.

Stanovni urad Wimpfen, dne 24. junija 1910.

Stanovni uradnik:

L. S. **Bornhäuser.**

Mikael Turk

in Gorici na Kopnu št. 8

NOVA HIŠA

je na prodaj

v Gorjanskem na Krasu.

Hiša je ob cesti in zelo pripravna za krčmo ali trgovini.

Naslov pové upravništvo našega lista.

„Kmetstvo delavska gospodarska zadruga“ v Dobravljah na Goriškem

ima v kletah zadrugnih kmetov v Dobravljah, Skriljah, Kamnjah, Brjah, Šmarjah in drugih vasi veliko množino izbornega vipavskega vina. Priporoča se cenj. gostilničarjem in drugim konsumentom. Dobi se od 56 lit. naprej po jako zmernih cenah. Odbor.

Rejen bik

se bode prodal 3. t. m. ob 3. uri pop. na javni dražbi pred obč. pis. v Vel. Žabljah.

V Rihenbergu

ob državni železnici se je otvorila

restavracija s prenočišč

„GOVERNO“

krasna lega v bližini kolodvora. Točilo se bode najboljša domača bela in črna vina.

Plzenjsko pivo

„Prazdroj“.

Toplo se priporoča gg. izletnikom in letoviščarjem.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v **Gorici Gospodska ulica št. 1** se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospodska ulica, št. 1.

Avstrijska specialiteta I. vrste so svetovnoznani

Maršner-jevi šumeči limonadni bonboni,

(malinski, limonadni, jagodni, češnji in prvenški okus) za napravo izvrstne nealkoholične ljudske pijače.

Pristni samo
pod
to znamko

Dobivajo se povsod, kjer so lepaki s to znamko. Tudi vsak bonbon ima to znamko. Na leto se porabi več kot 60 mil. komadov. Lu-Sin profumira dihanje. Klairon najfinejša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. Feppermint-Lozen. Vsake vrste mlečne in kulinjske čokolade najboljše vrste priporoča prva češka delniška družba orijentalnih sladkornih in čokoladnih tvornic v Kraljevih Vinogradih poprej **A. MARŠNER.**

Glavna zalogna na Dunaju:

RAKI

živi se dobijo v Komelovi gostilni na Ajševici. Na željo odjemalcev se pošiljajo tudi na dom.

Zagrebski Franck

kot tovarniško znamka
priporočujemo kot priznani najboljši pridatek za kavo!

KAROL ANGELI,

trgovec in krojač v Kanalu sprejme dva krojaška pomočnika.

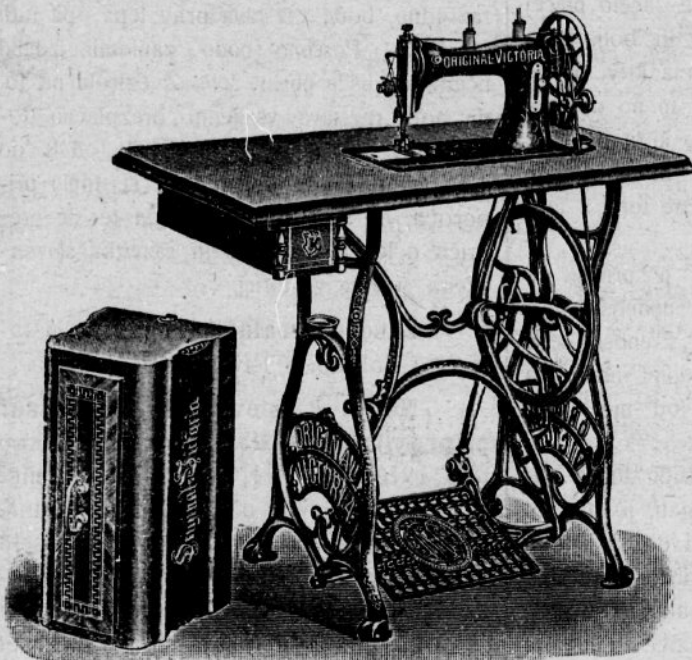
Rojaki!

podpirajte

slovensko šolstvo!

Cenj. dame in gospodje --- pozor!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original Victoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original Victoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original Victoria stroji so najprapravnejši za umetno vezenje (rek amiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje ovezplačno.

Original Victoria stroji so najboljši izdelci vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Victoria“ stroje.

Edina zalog „Original-Victoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri trvdki

Kerševani & Čuk -- Gorica

Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Ne kupujte cerkvene oprave

dokler se niste prepričali o kakovosti mašnih plaščev, pluvijalov, dalmatik, zastav, bander, nebes (baldakinov), kovinskih izdelkov in cerkvenega perila pri prvi slowancki tovarni cerkvene oprave in zastav

Jožef Neškudla, Olomuc.

Pošiljatve na izbero, stroškovni proračuni in ceniki brezplačno. Cene so radi cenih delavnih moči na deželi in radi velike prodaje za 25% nižje, kakor druga konkurenčna podjetja.

Posebne delavnice za cerkveno opravo, za vezenje in za cerkvena umetna dela.

Nimam v založbi tržnega blaga, kakoršno druge tvrdke na vabljev način ponujajo.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenshi s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4 1/2% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

a) na vknjižbo po 5 1/4% (pet in en četrt od sto);

b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.